

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Vitál István Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Vitál István ügyvéd) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, a dr. Horváth Zoltán Levente ügyvéd által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2015. május 14. napján meghozott 21.P.20.614/2014/18. számú ítélete ellen az alperes részéről 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés, a felperes részéről Pf.3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja.

Az alperes a felperes magánélethez való jogát sértette meg annak állításával, hogy a felperes és családja nagyon rossz körülmények között laktak, nagyon szegények voltak; az alperes vitte mindenhová magával a lányokat.... reggelente összegyűjtötte őket, mentek a kis **T-vel**, vitte őket az uszodába, vette nekik a kaját; ha nyaralni mentek, akkor vitte őket is.

A felperes elhunyt férjének értelmi képességét minősítő kijelentésével az alperes megsértette a felperes kegyeleti jogát.

A **sz.-i** munkavégzéssel kapcsolatos állítást jóhírnévsértő magatartásként minősítő, a magántitokhoz való jog megsértésére vonatkozó és a valóságot rögzítő megállapításokat mellőzi.

Az alperes elégtételadásként az első- és másodfokú ítéletek rendelkező részének a személyiségi jogsértéseket megállapító részeinek a megjelölt rendezvényeken történő nyilvános felolvasására köteles a felperes nevének feltüntetésével.

A felperesnek fizetendő nemvagyoni kártérítést 600.000 (Hatszázezer) forintra, a perköltséget 38.100 (Harmincnyolcezer-száz) forintra felemeli.

Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 19.050 (Tizenkilencezer-ötven) forint másodfokú perköltséget, és térítsen meg az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására 8.000 (Nyolcezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a 2013. június 2-i és a 2013. június 14-16. közötti hétvégi szemináriumon tartott előadása során elmondottakkal megsértette a magánélethez, a becsülethez, a jóhírnév védelméhez, a képmáshoz fűződő személyiségi jogát, továbbá elhunyt házastársa kegyeleti jogát. Az előadásokon engedélye nélkül használta fel

fényképét, melyen az alperessel együtt láthatók. Családi körülményeiről adatokat negatív példaként közölt, magánéletéről valótlan tényeket állított, továbbá valós tényeket hamis színben tüntetett fel. A személyét érintő, magánéletére vonatkozó valós és valótlan megjegyzéseket tett, mindezt úgy, hogy előadása alatt a teremben fényképe ki volt vetítve, melynek felhasználására nem kért engedélyt. A jogsértés megállapítása mellett a felperes kérte az alperes további jogsértéstől való eltiltását. Ezen túlmenően kérte, hogy a bíróság kötelezze arra, hogy megfelelő elégtételadásként az egymást követő **A.** és a **N.** által szervezett rendezvényen, az üzletépítő szeminárium teljes hallgatósága előtt nyilvánosan szóban ismertesse a következő közleményt:

„alperes nevekijelentem, hogy 2013. 06.02-án, illetve 2013. 06.14-16-án a **N.** szemináriumán hozzájárulása és engedélye nélkül használtam fel előadásomhoz felperes neve, volt kolléganőm képmását. Róla és a családjáról, a néhai férjéről, gyerekeiről általam közölt személyes adatok nem felelnek meg a valóságnak, azok közzétételére az érintettektől szintén nem volt felhatalmazásom. Elismerem, hogy a fentiekkel megsértettem felperes neveszemélyiségi jogait.”

A jogsértésekre tekintettel a bíróság kötelezze az alperest 1.000.000 forint nem vagyoni kár megtérítésére.

Keresete ténybeli alapjaként a felperes előadta, miszerint az alperesi előadásokat követően számtalan felháborodott telefont kapott és lakókörnyezetében is többen jelezték felháborodásukat. Az alperes által előadottak bizonyítás nélkül is alkalmasak arra, hogy társadalmi helyzetét, megítélését hátrányosan befolyásolják. Sérelmezte a személyét és a családját érintő magánszférába tartozó információk közlését, melyek részben valótlanok, továbbá azok nyilvánosságra hozatala sérti a magánélethez, a becsülethez, a jóhírnévhez való jogát. Sértő és valótlan az a megjegyzés, hogy ő és a családja nagyon rossz körülmények között laktak, nagyon szegények voltak. Jogsértő az is, miszerint ahogy kisfia megszületett, férje már le is lépett, a valóságban ugyanis férjével közös megegyezéssel váltak el. Az alperesnek a felperes gyermekeivel kapcsolatos megjegyzései - ő vitte őket **T-vel** uszodába, ő vett nekik kaját, ha nyaralni mentek akkor vitte őket is - szintén valótlanok és kedvezőtlen színben tüntet fel a felperest. Mindezekkel az alperes szándéka az volt, hogy saját magáról fessen kedvezőbb képet a hallgatóság előtt, úgy írta le a felperest, mint akitől lelépett a férje, nem volt képes megoldani gyermekei életét, programjait, étkeztetését, nyaralását, melyhez az alperes nyújtott segítséget, nagylelkű támogatást, melyek nem felelnek meg a valóságnak. Sértő a **sz.-i** üzlettel kapcsolatos előadása is, ami azt sugallja, hogy csak ő dolgozott, továbbá az is, hogy káosz volt a magánéletében, emiatt lerombolta, tönkretette üzletét, ami a csapatmunkára tekintettel mások üzletére is kiható negatív megjegyzés. Különösen sérelmezte az elhunyt férjével kapcsolatos nyilatkozatot, mert házasságkötésének nem volt feltétele az **A.** tevékenységének abbahagyása. E tevékenységét ugyanis még a férjével való megismerkedés és kapcsolat létesítése előtt megszüntette. Felháborító elhunyt házastársa képességeivel kapcsolatos megjegyzés és a jóval idősebb életkorára való utalás. Házastársát az alperes nem ismerte, ezért vele kapcsolatban ismeretei sem voltak.

Az alperes előadásánál nagy kivetítőn szemléltetve, olyan 20 évvel ezelőtt készült fényképfelvételt használt, melyen mindketten láthatók és felismerhetők. Ezen túlmenően az előadás hanganyaga CD-n való terjesztés miatt, több ezer emberhez eljutott, köztük sok olyan környéken élő személyhez, akik már a szövegből is egyértelműen azonosítani tudták a felperes személyét, emellett férje közismert személyiség volt, aktív politikus és egyházi elöljáró.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, álláspontja szerint, az jogalapjában és összecszerűségében is alaptalan. Kész bocsánatot kérni a felperestől, de más objektív és szubjektív jogkövetkezmény alkalmazását ellenezte. Vitatta, hogy jogsértést követett el. Az előadáson bemutatott fényképet az **A.** hivatalos fotósa

készítette, ezért annak felhasználásához nem kellett engedélyt kérnie a felperestől. A felvétel egy jutalom utazáson készült, ahol több száz ember volt jelen, ezért a felvételhez a felperes engedélye nem volt szükséges, a résztvevők részéről a közzétételt megadottnak kell tekinteni. Hivatkozott továbbá arra, hogy az **A.**-ben dolgozók magánélete kirakat, korábban a felperes is tag volt, tudnia kellett arról, hogy megemlíthetik őt. Mindezek mellett álláspontja szerint 20 év távlatából a fénykép és keresztnév használata ellenére nem volt a közönség számára beazonosítható a felperes személye, mert az **A.** tagok állandóan változtak. A jóhírnév megsértése és a becsületsértés, valamint a kegyeleti jog megsértése tekintetében hivatkozott arra, hogy azokat a büntetőbírószak már megvizsgálta és az eljárást bűncselekmény hiányában megszüntette, ezért ezekért felelőssége nem áll fenn. A felperes emberi méltóságát nem sértette, előadásának színezete és kifejezésmódja nem tartalmazott sértő jelleget és ilyen szándéka sem volt. Kijelentései objektíve alkalmatlanok a jogsértésre, a felperesre vonatkozó negatív megítélés kiváltására.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a 2013. június 2-án és 2013. június 14-16. napján tartott két **A.**-előadáson

„- azzal a magatartásával, hogy a felperesről készült fényképet a felperes engedélye nélkül használta fel,

megsértette a felperes képmáshoz való személyiségi jogát;

- azzal a magatartásával, hogy a baráti kapcsolatuk révén megismert, valamint másoktól hallomásból birtokába jutott családi és magánéleti adatokat nyilvánosságra hozta a felperes hozzájárulása nélkül, megsértette a felperes magánéletéhez, magántitokhoz való személyiségi jogát;

- annak valótlan állításával, hogy a felperes és családja nagyon rossz körülmények között laktak, nagyon szegények voltak;

- annak a valós ténynek hamis színben való feltüntetésével, miszerint az alperes vitte mindenhová magával a lányokat... reggelente összegyűjtötte őket, mentek a kis **T-vel**, vitte őket az uszodába, vette nekik a kaját, ha nyaralni mentek, akkor vitte őket is.;

- annak a valós ténynek hamis színben való feltüntetésével, miszerint „Amint megnyílt **Sz.**, kimentek, és az alperes a belét kidolgozta, és a felperes gyöngy lett az alperes smaragd.;

- annak valótlan állításával, hogy a felperes tudta, hogy az alperes ezt megcsinálja, a felperes látta a csoportját, és mivel szétszakadt volna, ezért inkább lerombolta a saját üzletét, teljesen tönkretette, azért csak, hogy ne fájjon a szíve, hogy mit hagyott ott.;

megsértette a felperes jóhírnévhez való személyiségi jogát."

„Ezzel szemben a valóság az, hogy

- a felperes és családja az 1990-es évek elején átlagos körülmények között lakott és élt,

- a négy gyermeket a felperes is vitte uszodába, ő is vásárolt nekik élelmiszert;

- az alperes csupán kétszer vitte el nyaralni a felperes leányait;

- a **sz.-i** hálózat kiépítésében mindkét peres fél igen komoly munkát és anyagi erőket fektetett be, és saját munkájuk eredménye volt a magasabb minősítés megszerzése;

- a felperes az **A.**-beli tevékenységét egyszerűen abbahagyta."

A bíróság az alperest a további jogsértéstől eltiltotta, továbbá kötelezte, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követően megtartandó, a **N.** által szervezett két rendezvényen (üzletépítő szeminárium, hétvégi szeminárium), a szeminárium teljes hallgatósága előtt nyilvánosan olvassa fel az ítélet rendelkező részét.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 400.000 forintot nem vagyoni kártérítés címén, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Emellett kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek bruttó 25.400 forint perköltséget. További rendelkezése szerint, a tárgyi illetékfeljegyzési jog

folytán le nem rótt 60.000 forint kereseti illetékből, a felperes 24.000 forintot, az alperes 36.000 forintot köteles az államnak felhívásra megfizetni.

Az ítélet indokolása szerint, a kereset nagyrészt megalapozott.

A kereset alapján a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az alperes által 2000-2400 fős nyilvánosság előtt tett kijelentései, nyilatkozatai sértik-e a felperes képmáshoz való jogát, a jóhírnevét, becsületét, a magánélethez való jogát és az elhunyt házastársa tekintetében a kegyeleti jogot. Amennyiben a jogsérelem bekövetkezett, az alkalmas-e a felperes hátrányos megítélésére, továbbá az objektív jogkövetkezményeken túl, mekkora az az összeg, amely kompenzálni képes a felperest ért hátrányokat.

Az alperes védekezésével kapcsolatban az elsőfokú bíróság kiemelte a Pp. 4. §-ában foglaltakat, mely szerint, a polgári bíróság csak azt nem állapíthatja meg, hogy egy adott személy nem követte el a terhére rótt cselekményt, annak azonban nincs jogszabályi akadálya, hogy a bűncselekmény szintjét el nem ért magatartást a polgári jog szabályai szerint értékelje és a polgári jog jogkövetkezményeit alkalmazza. A felperes feljelentése alapján eljáró büntető bíróság jogerős határozatában kifejtette, hogy „nem jelenti az eljárás megszüntetése azt, hogy a terhelt (jelen per alperese) sérelmezett magatartása a magánvádló (jelen per felperese) jóhírnévhez való jogát ne sértene és ne vetné fel a személyiségvédelem egyéb polgári jogi eszközeinek esetleges igénybevételének lehetőségét. Az csupán azt jelenti, hogy a sérelmezett kifejezések súlyos, gyalázkodó jellegének hiányában a büntetőjog ultima ratio jellegére is figyelemmel, a terhelti magatartás nem éri el a büntetőjogi beavatkozás szintjét.

Magyarország Alaptörvényének B) cikke (1) bekezdése értelmében Magyarország független, demokratikus jogállam, mely jogállamiság az alapvető emberi jogok védelmének biztosításán keresztül is megvalósul. Az Alaptörvény védi mind a véleménynyilvánítás szabadságát, mind pedig az emberi méltóságot, a családi és magánélethez, kapcsolattartáshoz és jóhírnévhez való jogot. Ugyanakkor az I. cikk kimondja, miszerint az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogát tiszteletben kell tartani. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érdekvédelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Ilyen körülmények között a jelen perben a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az alperes előadásának felperesre vonatkozó részében, sértette-e a felperes több személyiségi jogát. Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság a Ptk. 75. és 76. §-ában foglaltakra utalással a jogsértést egyes személyhez fűződő jogok tekintetében külön vizsgálta.

A képmáshoz való jog tekintetében az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy az alperes nagy nyilvánosság előtt tartott előadásában saját üzleti sikerességét a felperes életének egyes momentumaival, a közönség által nem ismert részleteivel állította szembe, melyhez felhasznált olyan fényképfelvételt, melyről a felperes személye beazonosítható és keresztnévén megnevezte, mellyel a felperes személye mindenki számára beazonosíthatóvá vált. A Ptk. 80. § (1) és (2) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más képmásával vagy hangfelvételével kapcsolatos bármiféle visszaélés. A képmás vagy hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához - a nyilvános közszereplés kivételével - az érintett személy hozzájárulása szükséges. Az alperes hivatkozása szerint az előadásánál használt fényképfelvételt az **A.** cég készítette egy külföldi jutalom utazáson, ami nyilvános szereplésnek minősül, ezért a fénykép későbbi felhasználásához a felperes részéről nem kellett engedélyt kérni. Ezt az álláspontot az elsőfokú bíróság nem osztotta. Az ember külső megjelenése közvetetten kifejezi a személyiség belső sajátosságait, az ember jellemét, értelmi és érzelmi világát, indulatait, a személyi, társadalmi szerepét, ezáltal az egyed megkülönböztetésének és azonosításának nélkülözhetetlen eszköze és feltétele, a

személyiség megvalósítását és érvényesítését szolgálja. Ez a tény teszi lehetővé és szükségessé a jogi védelmet abban a körben, amelyben a jogi eszközök alkalmazhatók. Ennek megfelelően a képmás és hangfelvétel - mint az ember külső megjelenésének ábrázolása - a törvény védelme alatt áll, mellyel kapcsolatos bármiféle visszaélés tilos. A visszaélés legtipikusabban az engedély nélküli nyilvánosságra hozatal útján valósulhat meg. Az alperes csupán állította, hogy a fényképet a cég fotósa készítette, emellett ennek valósága esetén a felvétel célja a jutalomúton résztvevő, sikereket elért személyek pozitív bemutatása volt, ezért ha a felperes részéről volt is korábban engedély, az kizárólag ebben a körben való felhasználásra szólt. A felhasználáshoz adott engedély a Ptk. 207. § (2) bekezdéséből következően kiterjesztően nem értelmezhető, ezért ha annak tartalmából más nem következik, az engedély olyan körben tekinthető megadottnak, ami a társadalmi szokásoknak, a készítő és az érintett közötti kapcsolatnak, a felvételt készítés módjára és az eset egyéb körülményeire tekintettel megfelelt. A perbeli esetben az alperes előadásában a felperes személyét negatív példaként állítva, saját üzleti sikerét kívánta kiemelni és így akarta meggyőzni üzleti partnereit, melyhez felhasználta a közel 20 évvel korábbi felvételt. Ez olyan eltérő cél, melyhez a felperes külön engedélye kellett volna, mellyel azonban az alperes nem rendelkezett. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes két ízben közel 1000 ember előtt tartott nyilvános előadáson a felperesről készült bizonytalan eredetű fényképfelvételt a felperes engedélye nélkül használta fel, mellyel megsértette a képmáshoz való jogát.

A magánélethez való jog tekintetében, utalt az elsőfokú bíróság a Ptk. 81. § (1) bekezdésében foglaltakra, a Kúria BH2002. 89. számú jogesetében kifejtettekre, továbbá az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 3. §-ára, és 6. § (7) bekezdésére. A perbeli esetben osztotta a büntetőbíróság azon megállapítását, miszerint a sérelmezett előadáson az alperes részéről a felperest érintő, az ő személyéhez köthető, az ő személyét kétséget kizáróan felismerhetővé tevő tényállítások hangzottak el. Az alperes a felperesről hozzájárulása nélkül a baráti kapcsolat során megismert személyes adatokat közölt nyilvánosság előtt, mellyel megsértette a felperes magánélethez, magántitokhoz való jogát. A közölt adatok egy része idegen személyektől származott. Amennyiben az alperes ezeket az információkat közölni akarta és nem győződött meg azok valóságtartalmáról, a valótlan tények közléséért, mint nyilvánosságra hozó személy maga felel.

A jóhírnévhez és becsülethez való jog tekintetében a Ptk. 78. § (1) és (2) bekezdése felhívása mellett, utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy az általános személyiségi jogi perekben is alkalmazni kell a Kúria által eredetileg a sajtóhelyreigazítási eljárásokra nézve kidolgozott kollégiumi állásfoglalásokban, így a PK 12. számú állásfoglalásban kifejtett vizsgálati szempontokat. A kereset folytán külön vizsgálta, hogy az alperesi előadás egésze, illetve annak egyes részei becsületét sértették-e, a sérelmezett kifejezések, mondatok a polgári jogi értelemben vett becsületcsorbítást megvalósítják-e. E körben csak a jóhírnév sérelmén kívül eső nyilatkozatok vizsgálhatók, mert a valótlan tényállítás és híresztelés, valamint a valós tény hamis színben való feltüntetése, a hírnévsértés körébe tartozik, a kifejezésmód és szóhasználat jellege pedig a becsületsértés körében vizsgálható. Az Alkotmánybíróság 30/1992. (V.26.) AB határozatának indokolása, valamint a Legfelsőbb Bíróság irányadónak tekintett eseti döntései (BH1993. 89., BH2003. 407.) alapján az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, a jogsértés megállapításánál tekintettel kell lenni a szöveggörnyezetre és az egymáshoz tartalmilag szorosan kapcsolódó, egymással összetartozó részek összefüggéseire. Az alperesnek az a nyilatkozata miszerint, a felperes és családja nagyon rossz körülmények között laktak, nagyon szegények voltak, tényállítás, mellyel szemben nem foghat helyt az alperesnek az az álláspontja, hogy e kijelentése véleménynyilvánítás. A nyelvtani szabályok alkalmazásával kétséget kizáróan megállapítható, hogy az adott kijelentések tényállítások, melyek valóságának bizonyítása az alperest terhelte. Ezzel

összefüggésben az alperes előadta, miszerint a rendszerváltás idején mindenki szegény volt, a felperes az édesanyjánál lakott egy régi házban, gyese volt, ezért kevés volt a jövedelme. Az elsőfokú bíróság az abszolút és relatív szegénység definíciója mellett utalt arra, hogy a felperes által kihallgatni kért tanúk közül Nagy Imre és Vass Károly vallomása szerint, a felperes tiszta és rendes körülmények között élt gyermekeivel, mindig volt mit enniük, a gyermekeknek megfelelő ruházata volt, a család minden szükségletét kielégítő környezetben éltek, a gyermekek uszodába jártak, ami köztudottan már akkor is kiadással járt. Ez az 1990-es évek elején átlagos körülménynek számított, ezért a felperes esetében sem a relatív, sem az abszolút szegénység nem valósult meg.

Az alperesnek azon kijelentése, miszerint „ahogy a kisfiú megszületett, a férj már le is lépett”, szintén tényállítás. A felperes előadása szerint, férjével közösen beszélték meg, hogy elköltözik és közös megegyezéssel váltak el. Ezt az alperes nem vitatta, mindezekből következően hivatkozott tényállítása valótlan. Emellett az elsőfokú bíróság vizsgálta a kijelentés sértő voltát is. Ez a kijelentés közvetlenül a felperes volt házastársára vonatkozott, ezért ha az sértő tartalommal rendelkezett, az ebből eredő anyagi jogi igény érvényesítésére a felperes volt házastársa rendelkezik perbeli legitimációval, ezért e tekintetben a felperes kérelme nem foghat helyt.

Az alperes azzal a kijelentésével, miszerint: „én vittem mindenhol magammal a lányokat. A gyermekeim úsztak, az ő lányai is szerettek úszni. Vittem, reggelente összegyűjtöttem őket, mentünk a kis Trabantommal, vittem őket az uszodába. Vettem nekik a kaját. Ha nyaralni mentünk, akkor vittük őket is”, a valóság hamis színben feltüntetése. Az alperes személyes meghallgatása során maga mondta el, hogy a felperes is hozta-vitte mind a négy gyermeket és ő is vett ennivalót, ha megéheztek az úszás után, továbbá többször volt egy-egy napos közös programjuk. Az alperes által előadottak nem jelentik azt, hogy az alperes akárhányszor elment nyaralni mindig magával vitte a felperes lányait, ezért a néhány alkalom rendszeres és állandó nyaraltatásnak való beállítása valós tény hamis színben való feltüntetésének minősül. Az alperesi kijelentéseket összevetve, a felperes szegénységéről tett nyilatkozatból az a következtetés vonható le, hogy az alperes volt kizárólag az, aki a felperes lányainak programokat csinált, ezeket finanszírozta, míg a felperes szegénysége folytán ezekben sem személyesen, sem anyagilag nem vett részt. A nyilatkozat sértő tartalma abban nyilvánul meg, hogy az alperes úgy állítja be a közös programokat, hogy azokat kizárólag ő szervezte és finanszírozta, egyedül ő biztosított ilyen alkalmakat a felperes lányainak. Osztotta az elsőfokú bíróság a felperesnek azon álláspontját, miszerint az alperes szándéka az volt, hogy saját magáról fessen kedvező képet a hallgatóság előtt. Kijelentései alkalmasak a felperes hátrányos, negatív megítélésére, ezért az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes hivatkozott kijelentéseivel megsértette a felperes jóhírnevéhez fűződő személyiségi jogát.

Sértőnek tartotta a felperes azt az alperesi nyilatkozatot is, miszerint „amint megnyílt **Sz.**, kimentünk és a belem kidolgoztam, és **E.** gyöngy lett én smaragd. Ő gyöngy lett és káosz volt a magánéletében”. E nyilatkozat azt sugalmazza, hogy kizárólag az alperes kemény és sok időt igénylő munkája vezetett oda, hogy a felperes magasabb fokozatot ért el a hálózatépítésben és forgalmazásban. Az alperes személyes meghallgatása során maga adta elő, hogy a felperes is nagyon sokat dolgozott, együtt építették fel a **sz.-i** hálózatot. Előadásában azonban az alperes a valós tény hamis színben tüntette fel, mert egyoldalúan csak a saját munkáját hangsúlyozta és nyilatkozatából arra lehet következtetni, hogy a felperes kizárólag az alperes munkájának gyümölcsét élvezve jutott előbbre, ahhoz a saját munkájával nem járult hozzá. Ezért az elsőfokú bíróság megalapozottnak találta a felperes keresetét ezen kitétel tekintetében is. Emellett nem osztotta a felperes álláspontját a tekintetben, hogy jóhírnevét sértette a „káosz volt az életében” kijelentés. Az alperes a felperes akkori

élethelyzetét így ítélte meg, ez a kijelentés tartalmilag inkább véleménynyilvánításnak minősül és mint ilyen, csak akkor sért személyiségi jogot, ha a kifejezőmód, a használt szavak indokolatlanul durvák, sértőek, az alperes szóhasználata azonban nem ilyen volt.

A felperes által kifogásolt alperesi nyilatkozat szerint: „**E.** tudta, hogy én ezt megcsinálom, látta a csoportját, és mivel szétszakadt volna, ezért inkább lerombolta a saját üzletét. Teljesen tönkretette, azért csak, hogy ne fájjon a szíve, hogy mit hagyott ott.” Az **M.** hálózatokban a hálózat felépítése és fenntartása igen kiemelt helyet foglal el. A sikert a folyamatos szinten tartás, a bővítés és a forgalom növekedése jelenti, míg a hálózat lerombolása igen negatív jelentéstartalommal bír. Az alperesnek az a kijelentése, hogy felperes lerombolta a hálózatát, a hallgatóság körében negatív megítélést kellett, hogy kiváltson, mert abban a körben ez egy elítélendő magatartás, mivel csak az építő magatartás hordoz pozitívumot. Az alperes ráadásul igen gyarló emberi motívumot jelölt meg a pusztítás okaként: ha otthagyja a hálózatot a felperes, akkor inkább tönkre teszi. A hálózatrombolás tényét az alperes nem bizonyította, mellyel kapcsolatban csak arra utalt, miszerint egy **sz.-i** ismerőse említette, hogy ilyet mondott neki a felperes. Ennek valóságtartalmáról az alperes a közlést megelőzően nem győződött meg és a perben ezen kijelentése valóságtartalmát nem bizonyította.

A tényállítás valóságának bizonyítása az alperest terhelte a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján, ez azonban sikerre nem vezetett. A hálózatrombolás kijelentés sértő voltának vizsgálata tekintetében különböző hálózati tagok vallomásából kitűnően igen negatív tartalmú a hálózatrombolás kifejezés. Erre tekintettel az alperesnek az ezzel kapcsolatos előadása annak megjelölt oka mellett, a közfelfogás szerint erkölcsileg elítélendő, melyből az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az alperesi nyilatkozat jóhírnevet sértő.

A felperes gyermekének kijelentésével kapcsolatban az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, nem a felperes, hanem gyermeke rendelkezik anyagi jogi perbeli legitimációval. Ezért a keresetet e tekintetben keresetőségi jog hiányában elutasította.

A felperes az alperesi előadásból az elhunyt házastársával kapcsolatos nyilatkozatokat a Ptk. 85. § (3) bekezdésében foglaltak alapján, kegyeletsértőnek tartotta. Ezzel összefüggésben az alperes maga adta elő, hogy a felperes második házastársával soha nem találkozott, személyesen nem ismerte, benyomása nem volt róla, ezért előadásában mástól hallott híresztelést adott közre. Az elsőfokú bíróság a kegyeleti jog sérelme tekintetében osztotta a büntetőbíróság jogi álláspontját, az elhunyt észbeli képességeire tett nyilatkozat, véleménynyilvánítás, ami sértő, bántó, lealázó kifejezések használatának hiányában néhai személyiségi jogát nem sértené, ezáltal a kegyeleti jog sem sérült meg. Emellett azonban az alperes nem bizonyította, miszerint a néhai valóban tett olyan kijelentést, hogy csak akkor veszi el feleségül a felperest, ha azt a „hülye” üzletet abbahagyja. A perben rendelkezésre álló adatokból az volt megállapítható, hogy a felperes hamarabb hagyta abba az **A.** tevékenységet, minthogy megismerkedett volna második férjével. Ebből következően néhai férje az alperes által hivatkozott kijelentést nem tett, ezáltal az alperes valótlan tényállítást közölt. E tekintetben az elsőfokú bíróság vizsgálta a valótlan kijelentés sértő voltát, mely körben nem a felperes egyéni érzékenységet, hanem az általános felfogás szerinti társadalmi elvárást kell figyelembe venni. A valótlan tényállítás önmagában nem jogsértő, ahhoz valamely többlettényállás szükséges. Férje halálán kívül a felperes más körülményt nem jelölt meg, ezért e tekintetben az elsőfokú bíróság sértő tartalom hiánya miatt, a keresetet elutasította.

Az előzőekben részletesen kifejtettek alapján az alperesi jogsértés részben bizonyított. A felperes személyiségi jogának megsértése önmagában alapot ad a nem vagyoni kártérítésre, melynek összegszerű megállapításánál a polgári jogi felelősség szabályait figyelembe kell venni (Ptk. 339. § (1) bekezdése, 355. § (1) bekezdése, (4) bekezdése). A nem vagyoni kártérítés lényegében az adott személyiség értékminőségében bekövetkezett csökkenés ellensúlyozására hivatott, mely igény elbírálásánál vizsgálni kell, hogy a sérelmezett magatartás járt-e olyan következménnyel, hogy az adott személyről kedvezőtlen értékítélet alakuljon ki, illetve a közlés mennyiben hatott ki társadalmi megítélésére. A nem vagyoni kártérítés alapját a kártérítés általános szabályai adják, ennek megfelelően szükséges a jogellenes felróható magatartás megállapítása és az ezzel okozati összefüggésben bekövetkezett hátrány igazolása. A perbeli esetben, a személyiségi jogsérelem megállapításával az alperesi jogellenes felróható magatartás megállapításra került. A kártérítés mértékének megállapításánál az esett összes körülményeit kell figyelembe venni, köztük elsősorban a jogsértés tárgyi súlyát és a bekövetkezett hátrányokat. A felperes a perben bizonyította, hogy munkahelyi környezetében negatív megítélésben részesült az alperesi magatartás miatt, életének minőségromlását azonban részben tudta csak igazolni. Ebből következően az elsőfokú bíróság kizárólag a jogsértés tényét vette figyelembe és ezzel arányos nem vagyoni kártérítést ítelt meg számára. Mérlegelési jogkörében eljárva, a Pp. 206. §-át alkalmazva úgy ítélte meg, hogy a jogsértés módja, az üzleti előadás során az összesen 2000-2400 fő előtt a három személyiségi jog megsértésének ellensúlyozására 400.000 forint nem vagyoni kártérítés szükséges és egyben elegendő.

A felperes öt személyiségi jogsértést állított, és összesen 11 kitételt sérelmezett, melyből az elsőfokú bíróság 3 személyiségi jogsértést és 6 kitételt tartott megalapozottnak, mely alapján a felperes 3/5, míg az alperes 2/5 részben pernyertes. A bíróság a nem vagyoni kártérítést mérlegeléssel állapította meg, melynek összegszerűsége körében alkalmazta a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdését is. Ennek figyelembevételével a részleges pernyertesség aránya alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte, hogy az ítélőtábla az elsőfokú ítéletet megváltoztatva, a keresetet utasítsa el és kötelezze a felperest az első- és másodfokú perköltség megfizetésére. Abban a nem várt esetben, ha a felperes keresetének jogalapja fennáll, a nem vagyoni kár megfizetésére irányuló ítéleti rendelkezést mellőzze, ennek körében a keresetet utasítsa el, továbbá az általa fizetendő perköltség összegét az elsőfokú bíróság által megállapított aránytól eltérő módon, számára kedvezőbb mértékben állapítsa meg, arra tekintettel, hogy a felperes által igényelt 1.000.000 forintból az elsőfokú bíróság is csak 400.000 forintot talált megállapíthatónak.

Az alperes álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő és megalapozatlan.

A képmáshoz való jog tekintetében az elsőfokú eljárás során az alperes hivatkozott arra, hogy előadása során az életútját bemutató több tucat egyéb kép mellett, olyan fényképfelvételt is megjelentetett, amelyen a felperes is szerepelt. Ez a felvétel 20 évvel ezelőtt egy hivatalos **A.** céges rendezvényen készült, melynek készítését a felperes tudomásul vette és az ellen nem tiltakozott. Előadta azt is, miszerint az időmúlásra tekintettel a képen a felperes nem ismerhető fel. A képet 2013-ban teljesen új hallgatóság előtt, a felperes lakóhelyétől igen távol eső helyszínen megtartott előadáson mutatta be, ezért azonosításának esélye lényegében kizártnak tekinthető. Hivatkozott továbbá arra, hogy amikor a felperes a hálózat tagjává vált, hozzájárult ahhoz, hogy róla a hivatalos eseményeken fényképfelvételek készüljenek és azok később felhasználásra kerüljenek, mely nyilatkozatot a felperes azóta sem vonta vissza. Mindezek mellett az alperes előadásáról csak hanganyag készült, ezért az

elsőfokú eljárás során többször hivatkozott arra, miszerint az előadásáról készült és valaki által felperesnek eljuttatott felvétel csak kalózfelvétel lehetett, mely jogellenes képfelvételért kizárólag az tehető felelőssé, aki azt készítette. Az alperesi előadás során, néhány másodpercig volt csak látható a 20 évvel ezelőtti felperesről készült felvétel, ezért kizárt, hogy arról a felperest az előadáson bárki felismerhette volna, emellett hozzájáruló nyilatkozata felismerése esetén is kizárja a jogsértést, illetve a jogsérelmet. Amennyiben az elsőfokú bíróság helyt adott volna bizonyítási indítványának és a tárgyaláson lejátszsa a felvételt, a körülmények tisztázhatók lettek volna. Az is látható lett volna, hogy számtalan kép került bemutatásra az egy óras prezentáció alatt és a felperest ábrázoló kép mindössze néhány percig volt kivetítve. Emellett a felperes által bejelentett tanúk közül az előadáson egy sem volt jelen, akik lényegében a felperestől szereztek tudomást, bizonyosságot az előadásról és az ott elhangzottakról. Mindezekre tekintettel a felperesnek a képmással történt visszaélésre alapított kereseti kérelme alaptalan, a videofelvétel miatt az alperesi felelősség nyilvánvalóan nem állapítható meg.

A magánélethez való jog megsértése tekintetében az elsőfokú bíróság indokolása lényegében elvi megállapításokat és jogszabályi ismertetést tartalmaz, azonban nem foglalkozik azzal, hogy konkrétan milyen cselekvéssel, magatartással okozott az alperes jogsérelmet a felperesnek. Az ítélet rendelkező része is általánosságban csak azt tartalmazza, hogy családi és magánéleti adatokat hozott nyilvánosságra. Ezért nem állapítható meg, hogy az alperes milyen személyes adatokat, magántitkot sértett és mit kell érteni a titok fogalma alatt. A Ptk. Kommentár szerint, titoknak minősülnek azok a tények, adatok, következtetések, stb., amelyek elleplezéséhez valamilyen érdek fűződik. A bírói gyakorlat ilyennek tartja például az elmeállapottal, szexuális viselkedéssel, adott esetben családjogi kapcsolattal összefüggő - titoknak minősülő - körülmények feltárását. Az alperes előadásában azonban semmiféle magántitok körébe eső kijelentés nem hangzott el és ezt az elsőfokú bíróság sem fejtette ki részleteiben. Ezért az alperes álláspontja szerint, egy korábbi barátságról általánosságban akár nyilvánosság előtt is, beszélni önmagában semmiféle jogsértést nem alapoz meg.

A jóhírnévhez és a becsülethez való jog megsértése tekintetében, az elsőfokú bíróság ítéletéből nem tűnik ki egyértelműen, hogy az elsőfokú bíróság ezek megsértését milyen magatartásra alapította, a két kategória helyenként összemosódott. A Ptk. 78. § (2) bekezdése értelmében, a jóhírnév sérelmét jelenti, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel. A jóhírnév a személyről a társadalomban kialakult pozitív kép, melyhez valós tények tartoznak, amelyek az érintett személlyel kapcsolatba hozhatók. Megsértéséhez a Ptk. megkívánja valótlanosság állítását, híresztelését, vagy valós tény hamis színben történő feltüntetését. A valóság állítása - ha az az érintett személy titokvédelméhez fűződő jogát nem sérti - nem értékelhető személyhez fűződő jog megsértéseként. A jóhírnév akkor sérül, ha ok nélkül, indokolatlanul, valótlanosság felhasználásával rontják azt. Jogsérelem elsősorban akkor keletkezik, ha valamely tény állítása valótlan. A véleménynyilvánítás akkor okozza a jóhírnév sérelmét, ha az közvetve vagy közvetlenül valótlan tényállítást tartalmaz. A vélemény, bírálat vagy értékítélet a jóhírnév megsértésére nem alkalmas akkor, ha az csak téves (BH2001. 468.), amennyiben a vélemény, bírálat indokolatlanul sértő vagy lealázó, a jogsértés megállapításának helye van. Amennyiben a véleménynyilvánítás a való tényekből okszerűen levont következtetésnek minősül és kifejezőmódjában nem indokolatlanul bántó, sértő, lealacsonyító, a jóhírnév megsértését nem okozza akkor sem, ha egyébként negatív vagy téves értékítéletet alkot (BDT2006. 1376.). A jóhírnevet valótlan tény állításával, valós tény hamis színben feltüntetésével vagy indokolatlanul sértő, lealázó véleménynyilvánítással lehet sérteni. Az elsőfokú bíróság a felperes jóhírnevét sértő tényállításként értékelte az alperesnek azt a kijelentését, hogy a

felperes és családja rossz anyagi körülmények között élt, nagyon szegények voltak, a felperes harmadik gyermekének megszületése után, a férj „lelépett”, az alperes a felperes gyermekeinek programokat csinált és vitte őket magával, esetenként ennivalót vett nekik, az alperes mindezt azért tette, hogy magáról jó képet alakítson ki és azt a benyomást keltse, hogy az alperes gondoskodik egyedül az ő gyermekeiről. Az alperes **Sz.-ben** nagyon sokat dolgozott és a felperes saját hálózatát lerombolta. Ezzel szemben a felperes álláspontja szerint, a szegénység – tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minőségétől függetlenül – az általános, társadalmi közfelfogás szerint, nem lehet pejoratív, nem okozhatja senki jóhírnevének megsértését. A szegénység egy társadalmilag kezelendő gazdasági probléma, de nem szégyenfoltja egyetlen embernek sem akkor, ha az gazdasági ellehetetlenülését okozza, annak minden pszichés következményével együtt. Ezért nem támogatható szemléletet tükröz az elsőfokú bíróságnak az az eljárása, hogy a szegénység bizonyítása céljából, bizonyítást rendelt el. Mindezek mellett ennek megállapítása 20 évvel ezelőtti pomázi viszonyok alapján, meglehetősen kétséges. Az alperes soha nem gondolta, hogy a felperes igénytelen körülmények között élne, gyermekei piszkosak, gondozatlanok, elhanyagoltak lettek volna, ha ilyen állítások elhangzottak volna, ezt a felperes joggal sérelmezhetné, de ilyenről szó sem volt. Az elsőfokú bíróság szubjektív módon, minden indokolás nélkül azonosult a felperesnek azzal az előadásával, miszerint az alperesi előadásból az a következtetés vonható le, hogy évekig gondoskodott lányairól, sértő tartalmú beállítás, hogy a közös programokat kizárólag ő szervezte és finanszírozta, egyedül ő biztosított alkalmakat a felperes gyermekeinek, továbbá ezzel az alperes szándéka az volt, hogy saját magáról fessen kedvező képet a hallgatóság előtt. E megállapítás nem csak szubjektív és önkényes félremagyarázása az elhangzottaknak, de semmivel sincs alátámasztva.

Az alperesi indítvány ellenére az elsőfokú bíróság a becsatolt hanganyagot nem hallgatta végig, ezért annak szövegkörnyezetéből kiragadott részéből nem alkothatott véleményt és azt nem értelmezhetette. Az alperes az előadottakat azért mondta el, hogy érzékeltesse mennyire jó és szoros volt barátságuk, a két család szinte együtt élt, együtt indultak a felperessel, küzdöttek és értek el üzleti sikereket. A kiemelt részből is kiderül, hogy mindketten nehéz anyagi körülmények között éltek, az alperes **T-vel** járt és közös nyaralásuk is szolid körülmények között zajlott. Alperest sértő megállapítás, miszerint előadásával magát akarta „helyzetbe hozni”. Az előadás szövegéből ennek ellenkezője derül ki, mely szerint a felperes is nagyon sokat dolgozott, munkájának látható eredménye volt és az alperes mindent elkövetett annak érdekében, hogy ne szálljon ki az üzletből. A **sz.-i** munkával kapcsolatos előadás értelmezése is téves. Az elhangzottakból csak a legnagyobb szubjektivitással lehet arra következtetni, hogy egyedül csak az alperes dolgozott. Ez az előadásban nem hangzott el és nem is igaz. A „hálózatrombolás” részleteire lefolytatott bizonyítás körében egyetlen körülmény került feltárássra, a hálózati vezető magatartása példaértékűnek számít a rendszerben alatta állóknak. A kifejtettek alapján megalapozatlan az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása miszerint, az alperes a felperes jóhírnevét is sértette, valótlanul állította, hogy a felperes igen rossz anyagi körülmények között élt, a valóságot elferdítette, amikor azt a látszatot keltette, hogy a felperes gyermekeit csak ő vitte különböző programokra és sértő módon nyilvánított véleményt, amikor a felperes hálózatrombolásáról beszélt.

Az alperes álláspontja szerint, a bizonyítékok értékelésénél nem mellőzhető annak vizsgálata, hogy a felperes miként szerezhetett tudomást az inkriminált előadásról. E tekintetben figyelmet érdemel valamennyi felperesi tanú e körben tett vallomása. **V.-né S.M.Cs.** véletlenül, a felperesi bizonyítási indítvány megtételét követően szerzett tudomást az őt érintő hanganyagról. Figyelemre méltó **S.-né V.J.** vallomása, aki 2014 tavasza óta ismeri a felperest, de az alperesi előadást tartalmazó CD-t már 2013-ban meghallgatta és azt egy évvel

később tudta azonosítani az elhangzottak alapján a felperest. Volt olyan tanú, aki a per tárgyává tett, általa addig ismeretlen hanganyagot a tárgyalást megelőzően két nappal a felperesnél hallgatta meg. Mindezekből egyértelműen látszik, hogy a tanúk - egy kivétellel - a történetekről tanúkénti bejelentésük időpontjában nem is rendelkeztek ismeretekkel, ezért a vallomásukra alapított ítélet megalapozatlan. Mindezek mellett a kifejtettekből következik, hogy a felperes volt az, aki maga terjesztette a sérelmezett információkat olyan személyeknek, akiknek erről előzetesen tudomása nem volt.

A felperes személyiségi jogait az alperes nem sértette, részére nem okozott kárt, ezért nem indokolt az ítélet rendelkező részének nyilvánosságra való hozatalára kötelezése sem. Megítélése szerint, ez a felperes által sérelmezettekkel ellentétesen hatna, ha azt több ezer ember előtt névvel, lakóhellyel, részletekbe menően és nyomatékkel kellene ismertetni. Ilyen tartalmú és terjedelmű helyreigazítást maga a felperes sem indítványozott, ezért az elsőfokú bíróság ítélete túlterjeszkedik a kereseti kérelmen. A nem vagyoni kártérítés egyik funkciója a kompenzáció, ami a tönkretett élet lehetőségeket helyettesítő, kiegyensúlyozó, az elvesztett helyett más nemű előnyt nyújtó funkciót tölt be. E jogintézmény funkcióját akkor töltheti be, ha a jogellenes magatartás következtében jelentkeznek olyan hátrányok, amelyek kiegyenlítése pénzbeli kártérítéssel megalapozható. Az alperes vitatja, hogy az általa tett kijelentések kapcsán a felperes életlehetőségei tönkrementek vagy bármiféle anyagi veszteség, negatív értékítélet érte volna, mellyel kapcsolatban az alperes utalt az EBH2000. 302., és az EBH2001. 515. számú elvi határozatokban kifejtettekre.

A felperes csatlakozó fellebbezéssel élt, melyben kérte, hogy az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva állapítsa meg, hogy elhunyt férje személyiségi jogait megsértve az alperes magatartása folytán, férje halálára tekintettel, kegyeleti jogai sérültek, amit a megítélt nem vagyoni kártérítés megítélésénél vegye figyelembe. Álláspontja szerint a kegyeleti jog megsértése tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását sajátos kettősség jellemzi, a rágalmazás vétsége miatt folyamatban volt eljárásban hozott határozattal összefüggésben. Az elsőfokú bíróság osztva a büntetőbíróság megállapítását, úgy vélte, hogy az elhunyt észbeli képességeire tett nyilatkozat véleménynyilvánítás, amely sértő, bántó, lealázó kifejezések használatának hiányában néhai személyiségi jogát nem sértette, ezért ezáltal a kegyeleti jog sem sérült meg. A felperes álláspontja szerint, ez a megállapított tényekből alapvetően tévesen levont következtetés. Az alperes a felperes férjét nem ismerte, aki az inkriminált kijelentések elhangzásának idején már nem élt. Közvetlen kapcsolat hiányában az adott időszakban az alperesnek a felperesről, későbbi férjével való megismerkedéséről, majd házasságkötésüket követően életükről, továbbá férje észbeli képességeiről semmiféle konkrét ismerete, tudomása nem lehetett. Erre tekintettel az alperes előadásának ezzel kapcsolatos része nem tekinthető véleménynyilvánításnak, melynek az elhunyt politikai, illetve közszereplői minőségéhez semmi köze nem volt. Az alperes megengedte magának, hogy nagy nyilvánosság előtt a felperesről és volt férjéről nyilvánvalóan beazonosítható módon, valótlan nyilatkozatokat, közléseket tegyen, olyanokat amelyek mindkettőjük becsületét, magánéletük háborítatlanságához való jogát, továbbá a jóhírnévhez és becsülethez való jogukat is sértette. Kifejezetten az elhunyt személyes kvalitásait érintő, negatív színben feltüntető valótlan állítás, miszerint nem volt „ilyen értelmes”, amit tetőzött a közöttük lévő jelentős életkorbeli különbségre utalással. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság kegyeleti jog megsértésével kapcsolatos következtetése téves. A felperes elhunyt férje tekintetében kifejezetten sértő és lealázó a róla alkotott kép, mellyel összefüggésben a felperes utalt a BH2011. 340. számú jogesetben kifejtettekre. Erre tekintettel az adott esetben nemcsak arról volt szó, hogy bántó, megalázó volt-e az alperes a felperes elhunyt férje tekintetében tett megnyilvánulása, hanem arról is, hogy ez mennyiben sértette a felperesnek azt a

jogát, hogy az elhunyt emlékének sértetlen fennmaradását megőrizze. Valótlan és sértő állítás, miszerint a felperesnek férje a házasságkötéshez feltételül szabta üzleti tevékenysége abbahagyását, ami nem a nyilvánosság elé tartozó kérdés, ezáltal annak nyilvánossá tétele a magánélethez való jog megsértése. Ez a valótlan állítás minősíti a felperes és házastársa kapcsolatát, ami emberi, magánéleti, szerelmi kapcsolatukat sározza be, úgy feltüntetve, hogy a felperes férje csak kompromisszumok esetén vállalta volna, hogy a felperest feleségül vegye.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet alperesi fellebbezéssel támadott részének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint, az alperesnek a képmáshoz való joga kapcsán kifejtett álláspontja téves. Ezzel összefüggésben lényegtelen, hogy az alperes által nyilvánosságra hozott fényképfelvétel hol és mikor készült, továbbá annak készítéséhez – ami egyébként nem is ellenőrizhető – hozzájárult. E tekintetben a fellebbezés félrevezető, mert az alperes személye és az **A.** cég nem ugyanaz, a lényeg az, hogy a felperes a kép nyilvánosságra hozatalához nem járult hozzá. Nem felel meg a valóságnak, hogy anno a felperes, amikor a hálózat tagjává vált, bármiféle hozzájáruló nyilatkozatot tett volna arra, hogy az **A.** rendezvényein fényképeit bárki mutogassa. Mindezek mellett, a büntetőeljárásban a bíróság megállapította, hogy az alperes által közzétett kép alapján felperes azonosítható volt, ami azt jelentette, hogy azok akik az előadás helyszínén voltak, képmása alapján felismerhették őt és össze is kötötték személyét az alperes kifogásolt előadásával. Erre figyelemmel a képmással való visszaélés tekintetében, az elsőfokú bíróság ítélete megfelel a jogszabályoknak és az ezt támadó fellebbezés megalapozatlan.

Mindezek mellett megvalósult a felperes magánélethez való jogának megsértése is, mely tekintetében helytálló az elsőfokú bíróság álláspontja. A felperes szerint, a magánéletével kapcsolatos minden olyan adat és tény a titok körébe tartozik, ami nem nyilvános és amelynek közzétételéhez nem járult hozzá. Ezért a magánélete háborítatlanságához való jogát sértette az alperes előadásának több megjegyzése. Az alperesnek nem adott felhatalmazást arra, hogy magánéletéről nyilatkozzon, azt minősítse.

A jóhírnévhez és becsülethez való jog megsértése kapcsán az alperes többször felvetette, miszerint önmagában az, hogy őt szegénynek minősítette, az általános társadalmi felfogás szerint nem lehet pejoratív, ezáltal nem okozhatta a jóhírnév megsértését. E körben a fellebbezés az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos indokolását félrevezető módon szembe állította azzal, miszerint a szegénységgel nem állította, hogy a felperes igénytelen körülmények között élt, gyermekei koszosak, piszkosak, gondozatlanok lettek volna. Ha az alperes szerint az általános élettapasztalattal rendelkező bíróság a bizonyított tények alapján nem volt jogosult annak megítélésére, hogy a felperes 23 évvel ezelőtt, szegénységben élte és nevelte gyermekeit, milyen jogon minősítette és osztotta meg az ezzel kapcsolatos álláspontját a hallgatóságával, ez részéről igaztalan, nem felel meg a valóságnak, továbbá bántó és lealázó, melynek egyetlen célja saját személyének felmagasztalása volt. Végtelenül sértő és megalázó volt részéről a felperesi családi viszonyok beállítása, az, hogy magát a család és a gyerekek jótevőjének állította be, ami valótlan. Az alperesnek soha nem kellett barátságból, segítségből, szíveességéből etetni, utaztatni, nyaraltatni a felperes gyermekeit. A felperes gyermekeivel normális körülmények között élt, több ingatlana volt, építkezett, gépjárművel rendelkezett, közös megbeszélésük alapján, kölcsönös alapon vitték az alperessel esetenként egymás gyermekeit az uszodába. Az alperes soha nem nyaraltatta a felperes gyermekeit, a felperes fogadta őket nyaralásuk során néhány napra. Az a kép, amit a alperes lefestett előadásában a felperesről és családjáról, nem csupán a felperest, hanem gyermekeit is sérti, ami nem csupán véleménynyilvánítás.

Érthetetlen az alperes részéről a bizonyítékok értékelésével kapcsolatos kifogás. Az előadásán elhangzottak kikerülése tekintetében az alperes engedélye nélkül használta fel a felperes képmását, továbbá ránézve előadása is inkriminált adatokat tartalmazott. Ezért nem lehet vita tárgya, hogy a felperest személyesen ismerő hallgatók, őt beazonosították és az alperesi előadásra felhívták a figyelmét. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság részéről a tanúvallomások értékelése helytálló, akik a felperes által előadottakat a jogsértés és annak következményei tekintetében alátámasztották. A vallomásokból kitűnően a jogsértés a felperest kifejezetten megviselte lelkiileg, mások előtt magyarázkodnia volt kénytelen, ami kihatott jelenlegi munkájára, üzleti kapcsolataira, ezáltal olyan következményekkel járt, melynek reparálását az elsőfokú bíróság nem vagyoni kártérítés megítélésével alkalmasnak tartotta.

Az ítélet tábla felhívására csatlakozó fellebbezése hiányait pótolva kérte, hogy az elsőfokú ítéletet megváltoztatva állapítsa meg, hogy néhai **P.E.** személyiségi jogai megsértésével kegyeleti jogai sérültek, melyre tekintettel az elsőfokú bíróság által megítélt kártérítés összegét 200.000 forinttal megemelve, az alperest 600.000 forint kártérítés és perköltség megfizetésére kötelezze. Álláspontja szerint az általa megjelölt összeg alkalmas az őt ért jogsértés ellensúlyozására. Az alperes hivatkozott nyilatkozataival nem csupán elhunyt férje szellemi képességeivel, de személyes érzelmi és emberi kapcsolatukkal összefüggésben tett sértő megnyilatkozásokat 2000-2400 fő előtt.

A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes megsértette a felperes személyhez fűződő jogát azzal, hogy képmását engedély nélkül nagy nyilvánosság előtt, előadásán kivetítve felhasználta. A Ptk. 80. § (2) bekezdése szerint, képmás nyilvánosságra hozatalához a nyilvános közszereplés kivételével az érintett személy hozzájárulása szükséges. Az alperes részéről bizonyítatlan állítás, miszerint a felperes hálózati tagként hozzájárult ahhoz, hogy róla a hivatalos eseményeken fényképfelvételek készüljenek és azok később felhasználásra kerüljenek, melyet nem vont vissza, ezért jogosult volt fényképét felhasználni. A jogsértés tekintetében nincs jelentősége annak, hogy a felvételt hány percig lehetett látni és a kép hány évvel ezelőtt készült, mert a személyiségi jog megsértése önmagában a fénykép nyilvánosságra hozatalával megvalósult. Alaptalanul hivatkozott az alperes arra is, hogy a kép alapján a felperes nem beazonosítható, amit önmagában cáfol az, hogy az előadáson jelen nem lévő felperes értesült fényképe felhasználásáról, melyből következően őt felismerték és azonosították. Az alperesi állásponttal szemben, jogsértése megítélése szempontjából az előadásáról készült „kalóz” felvétel jelentőséggel nem bír, az csak rögzítette a történeteket.

Helytálló az alperes fellebbezése a tekintetben, miszerint az elsőfokú bíróság nem jelölte meg, hogy mely kijelentésével, magatartásával sértette meg a felperes magánélethez való személyiségi jogát. Helyes az elsőfokú bíróság álláspontja, hogy a magánéletre vonatkozó információk engedély nélküli nyilvánosságra hozatala a magánélethez való jogot sérti. Ezzel összefüggésben az ítélet tábla az elsőfokú ítélet indokolását azzal egészíti ki, hogy e körbe tartozik, hogy „a felperes életében volt egy sokkal-sokkal idősebb férfi, aki azt mondta neki, hogy elveszi feleségül, egy feltétellel, ha ezt a hülye üzletet abbahagyja”. Mindezek nem védett személyes adatok, hanem a felperes magánéletével kapcsolatos információk, melyek nyilvánosságra hozatala személyiségi jogot sért, függetlenül attól, hogy azok valósak-e vagy sem.

Az elsőfokú bíróság a magánélethez való jogsértést tévesen azonosította a magántitok megsértésével. A magántitok a magánéleti adatokhoz képest szűkebb, melynek körébe olyan nem nyilvános, kevesek által ismert tény, adat vagy körülmény tartozik, melyek megőrzéséhez az adott személynek méltányolható érdeke

fűződik. Az alperes részéről a felperes magánéletével kapcsolatban nyilvánosságra hozott információk nem tartoznak e körbe.

Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerint, mindenkinek joga van ahhoz, hogy a magán- és családi életét, otthonát tiszteletben tartsák. Részletesen kifejtett indokai alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a felperes szegény és rossz életkörülményei állításával, gyermekei uszodába szállításának, élelmezésének, nyaraltatásának egyoldalú beállításával szintén megsértette a felperes személyhez fűződő jogait, téves azonban az az álláspontja, hogy ezzel a felperes jóhírnévhez való joga sérült. Mindezek a felperes magánéletére vonatkozó, magánszféráját érintő tények, melyek engedély nélküli nyilvánosságra hozatala a felperes magánélet védelméhez fűződő személyiségi jogát sértette.

Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben, az az alperesi állítás, hogy a felek „**Sz-be** kimentek és az alperes a belét kidolgozta, a felperes gyöngy lett, az alperes pedig smaragd”, nem személyiségi jogot sértő.

Helytálló, hogy a felperes üzletének lerombolásával kapcsolatos alperesi állítás megsértette a felperes jóhírnévhez való személyiségi jogát, mely tekintetében az elsőfokú ítélet indokolása megalapozott.

A kegyeleti jog megsértése tekintetében az elsőfokú bíróság indokolása csak részben helytálló. Az ítélet tábla álláspontja szerint, szövegkörnyezete alapján az alperesnek a felperes elhunyt házastársa értelmi képességeire vonatkozó nyilatkozata nem véleménynyilvánítás, hanem tényállítás. Az alperesi előadás szerint, a felperes házastársa „jóval idősebb férfi, polgármester volt, nem ilyen értelmes”. Az életkor, a nem és a foglalkozás mind tények, melyekhez további jellemző tényként, szervesen kapcsolódik az értelmi képesség minősítése, ami ezáltal az előzőekkel egyezően tényállítás. Ezek előadása, valamint előadásának stílusa alapján, bántó és lealázó kifejezések használata nélkül is kegyeletsértő, melynek egyértelmű bizonyítéka a hangfelvétel, melyen hallható, hogy közvetlenül a jellemzők felsorolását követően a közönség nevetésben tör ki.

A kifejtettek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta. Az alperesnek a felperes szegény és rossz életkörülményeivel, gyermekei uszodába szállításával, élelmezésével, nyaraltatásával kapcsolatos állításait a felperes magánélethez való jogát sértő magatartásnak minősítette. Megállapította, hogy a felperes elhunyt férjének értelmi képességét minősítő kijelentésével az alperes megsértette a felperes kegyeleti jogát. A **sz.-i** munkavégzéssel kapcsolatos állítást jóhírnévsértő magatartásként minősítő és a magántitokhoz való jog megsértésére vonatkozó rendelkezéseket mellőzte. Az alperesi állításokkal szemben a valóság bizonyítása szükségtelen, ezért az ítélet tábla az elsőfokú ítéletből az ezzel kapcsolatos megállapításokat is mellőzte. Az alperes elégtétellel a jogsértéssel szemben tartozik. Ezért az ezzel kapcsolatos rendelkezést akként változtatta meg, hogy elégtételként az alperes az első- és másodfokú ítélet rendelkező részének a személyiségi jogsértéseket megállapító részeinek az elsőfokú ítéletben megjelölt rendezvényeken történő nyilvános felolvasására köteles, a felperes nevének feltüntetésével.

A nem vagyoni kár összege tekintetében az elsőfokú bíróság a peradatokat nem megfelelően mérlegelte. Alperes a felperes személyiségi jogait többszörösen megsértette, fényképét, magánélethez kapcsolódó adatokat több ember előtt nyilvánosságra hozta, ami jelentős súlyú jogsértésnek minősül. A Fővárosi Ítélet tábla figyelembe vette, hogy az alperes a felperes kegyeleti jogát is megsértette, továbbá azt, hogy a jogsértés elkövetésének módja a felperest jelentős mértékben, és hátrányosan érintette, ezért a felperest ért hátrány

kompenzálására az alperes által fizetendő nem vagyoni kár összegét 600.000 forintra felemelte. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban az alperes nagyjából részben elvesztette, ezért az ítélet tábla a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján őt kötelezte a felperes részére a másodfokú perki költség, a képviselőjével felmerült, áfával növelt ügyvédi munkadíj megfizetésére. A 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint kötelezte továbbá a felperes által le nem rótt csatlakozó fellebbezési illeték megfizetésére is.

Budapest, 2015. december 3.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.

a tanács elnöke

dr. Hegedűs Mária s.k.

előadó bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.

bíró

A kiadmány hitelével:

Utasi Ferencné írnok